

II. FELADATLAP

CSAPAT NEVE: _____	
IRÁNYÍTÓ TANÁR:	
CSAPATTAGOK:	1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ:

2016. január 15.

I. FELADATSOR

Egy tágas, pompás teremet látunk magunk előtt, melynek ragyogványa amint egyszerre megrohanja a lelket, egy új, egy szebb világba képzeli az magát átragadva, míg a tárgyról tárgyra repkedő gondolat elfárad átérezni mindazt a szépet, azt az élvadót, amit a gyönyörvadászat fantáziája fölkeresve, egy édes költői halmazba összegyűjtött.

A gömbölyű terem falai tükrökkel vannak bevonva, miknek örök sugárverése oly különös világítást ad a tárgyaknak, nem engedve, hogy azoknak árnyékuk legyen valahol. A boltozat égszínkék harangját sötétvörös karcsú porfioszlopok emelik, miket félig takarva tartanak a keleti virágok bozótjai, széles rózsák porcelánvedrekben összecsoportozva, s a padlatra hullatva bársonyvirágaik aranyló hímporát. És e padlat selyemszőnyegekkel van bevonva, itt-ott mutatva csak ki márványja mozaikkirakatát. A terem közepén rózsaszín márványmedencében kristálytisza víz áll, melynek közepéből magosra szökell föl a szivárványló vízsugár, gyöngycseppekben hullva vissza. E szökőkút vizét rejtett csövek vezetik föl a várba a titkos úton keresztül. A falak mellett körös-körül metszett bársonykerevetek nyúlnak, hengerded virágos kasmírpárnákkal. És mindenütt, mindenütt tündérek, ifjú nevető leányok, a szőnyegeken táncolva, a kereveteken hentergőzve, a szökőkút vizében locsolódva.

Egy odalisk csengettyűs dobját verve feje fölött, merész szökelléssel táncol a többiek között, kik kezeiket összefogva varázsgyűrűzetként keringnek körül; három núbiai eunuch énekes melankolikus szerelmes danákat zeng a tánchoz egyszerű hangszereivel.

A tündéralakok fátyola leng jobbra-balra, fölfedezve arcaikat, miknek ifjú bájait most nem érheti férfi tekintete, lábaik dobbanása alig hallik a puha szőnyegen, mintha repülnének. A vékony muszlin rosszul rejti termetük bájait, s a turbánok alól kiszabadult hajfodrok mint szelíd kígyók omlanak a hófehér vállakra.

A szökőkút vizében fekete rabnő játszik az aranyhalakkal, meg akarva őket fogni, s nagyokat kacagva, ha e virgonc állatocskák kisikamlanak kezei közül; oly sajátságos alak: fehér hímzett köntöse aranyövvel átszorítva, amint a rózsaszín márványon ül, ébenfekete keble halmai s gömbölyű karjai a naptól fénylenek, fekete arcán átviláglik az ifjúság pírja, korallajkai átragyogva a jókedv melegtől, a legtisztább két sor gyöngyfogat engedik láttatni, amint gyermekes jókedvvel nevet együgyű játékának.

Az ovál terem végében néhány lépcsőnyi emelvényen áll egy bíbor ottomán, a mennyezetét képező rózsaszín damasztfüggönyök karvastagságú jázminfákra vannak felbogozva nehéz aranybojtjaikkal; a jázmin ezüst virágain keleti lepék libegnek, ultramarinkék szárnyaikkal; – a szófa fejénél aranyvesszős kalitkában két kis „elválthatlan” papagáj sipog, smaragd tolla, kármin feje, mindig csókolgatják egymást.

A bíbor ottomán felett hever Korzár bég kedvenc hölgye, Azraële.

Hófehér könyöke alatt, melyről a kaftán bő csipkeujja alátüremlett, egy eleven párduc fekszik, mint egy tarka könyökvánkos, sima talpát nyalogatva, s a fejére omló jáspis feketeségű hajfürtökkel játszva, mint kis macskakölyök.

(Jókai Mór: Erdély aranykora)

1. Jókai nemcsak az épületek, belső terek ábrázolásának, hanem a természeti leírásoknak is nagymestere: aprólékos részletességgel rajzolja meg egy-egy táj, földrajzi forma vagy természeti képződmény szépségét, szavai nyomán szinte életre kel a kép az olvasó szemei előtt. Készítsetek ti is minél élethűbb leírást egy, a környezeteken található nevezetes helyről (800-1000 karakter). **8 pont**
2. Készítsetek illusztrációt a fenti Jókai szövegrészlethez, majd postázzátok a szabadon választott technikával készült A4-es formátumú, általatok bekeretezett alkotást. **5 pont**
3. Melyik a helyes válasz? **5 pont**
 - 3.1. Milyen fogságból érkezett haza Apafi Mihály a regény elején?
 - a. Török
 - b. Tatár
 - c. Osztrák
 - 3.2. Miért haragudott meg Béldi Pál Bánfi Dénesre Kemény János fejedelem lakomáján?

- a. Mert illetlenül bánt a feleségével.
 - b. Mert félbeszakította a szónoklatát.
 - c. Mert kinevette a fejedelem előtt.
- 3.3. Kire bízta Kucsuk basa a családját?
- a. Béldi Pálra
 - b. Korzár bégre
 - c. Apafi Mihályra
- 3.4. Mit kért az oláhfalusiak követe az új fejedelemtől?
- a. Hogy mentse fel a falu népét az adózás alól.
 - b. Hogy legyen Oláhfalu Kolozsvárhoz két mérföld.
 - c. Hogy vihessék át a lajtorját keresztben az erdőn.
- 3.5. Ki Babaye?
- a. Korzár bég anyja.
 - b. Korzár bég kedvenc háremhölgye.
 - c. Azraële rabszolgája.
- 3.6. Milyen tisztséget admányozott Apafi Kelemen diáknak?
- a. Cirkalmazó
 - b. Cirkáló
 - c. Udvari poéta
- 3.7. Sange Moarte egy _____ neve.
- a. Falu
 - b. Patak
 - c. Ifjú
- 3.8. Hova rejtette Bánfi Dénes Azraëlet?
- a. Gregyina Drakulujba
 - b. Bonchidai kastélyába
 - c. Bethlenvárba
- 3.9. Mit kapott a paraszt, aki a hatóságok kezére szolgáltatta Bánfi Dénest?

- a. Jószágot
b. Kétszáz aranyat
c. Földet
- 3.10. Hova hívták össze az országgyűlést Bánfi Dénes fölött ítélni?
- a. Fogarasra
b. Kolozsvárra
c. Fehérvárra
4. Jókai nyelvezetében is idomul az általa bemutatott korhoz. Keressetek 10 olyan szót/kifejezést, amelynek mai formája eltér a regénybeli használatától, adjátok meg a fejezet címét, amelyben található, valamint a napjainkban használt alakját. **5 pont**
5. Milyen román település neve jelenik meg a regényben? Mi a település magyar neve? Határozzátok meg a földrajzi elhelyezkedését, és adjátok meg a koordinátákat. **2 pont**
6. HALMAZOK JÁTÉKA
- a. Ábrázoljátok Venn-diagram segítségével $A = \{ \text{a fenti szövegrészletben előforduló színeket jelölő szavak} \}$ és $B = \{ \text{a színek által meghatározott főnevek} \}$ halmazokat. **3 pont**
- b. Végezzétek el a következő műveleteket: $A \cup B$, $A \cap B$. **2 pont**
- c. Számszerűen hány elemből áll $A \cup B$ illetve $A \cap B$? **1 pont**
7. „A boltozat égszínkék harangját sötétvörös karcsú porfiroszlopok emelik, miket félig takarva tartanak a keleti virágok bozótjai...”
- a. Mi a porfir és milyen színű? **2 pont**
- b. Említsetek meg legalább négy nevezetes építményt, amelyben a porfir kiemelkedő szerepet kapott! Jelöljétek meg, milyen városokban találhatóak. **4 pont**

8. “...széles rózsák porcelánvedrekben összecsoportozva, s a padlatra hullatva bársonyvirágaik aranyló hímporát. És e padlat selyemszőnyegekkel van bevonva, itt-ott mutatva csak ki márványja mozaikkirakatát.”
- a. Említsetek meg két különbséget a márvány és a porcelán között! **2 pont**
 - b. Hogyan hozhatók összefüggésbe a márvány, mozaik és porcelán fogalmak? **1 pont**
 - c. Készítsetek mozaikot, mely a magyarságotokat jelképezze (a felhasznált anyagok és a méret szabadon választható)! **5 pont**
9. Milyen növényi és állati eredetű anyagokkal találkoztatok a fenti szövegrészletben? Mindegyik anyagot társítsátok az eredetéhez fűződő növényhez illetve állathoz! **3 pont**
10. Mi a *núbiai eunuch* szavak jelentése külön-külön? Hát egyben? **3 pont**

II. FELADATSOR

1625 április havának első hétfőjén Meung neves városa, a Rózsa regénye szerzőjének szülőhelye, olyan tökéletes zűrzavar képét mutatta, mintha a hugenották itt akarnának második La Rochelle-t rendezni. Több polgár, amikor látta, hogy az asszonyok a Fő utca felé menekülnek, és hallotta, hogy a gyerekek a házak ajtóiban óbégatnak, sebtében páncéljába bújt, és muskétával vagy alabárdal megtámogatva meglehetősen ingatag bátorságát, a Szabad Molnárvendégfogadó felé loholt, amely előtt, percről percre dagadozva, sűrű, lármás és kíváncsi tömeg tülekedett.

Ekkoriban igen gyakran szállta meg a lakosságot vakrémület: alig volt nap, hogy hol ebben, hol abban a városban fel ne jegyzett volna efféle eseményt a krónika. Harcoltak egymással a földesurak; harcolt a bíborossal a király; harcolt a királlyal a spanyol. Ezeken a leplezett vagy leplezetlen, titkolt vagy nem is titkolt háborúkon kívül, harcoltak mindenki ellen az útonállók, a koldusok, a hugenották, a farkasok és a lakájok. A polgárok mindig fegyvert fogtak az útonállók, a farkasok, a lakájok ellen - nemegyszer a földesurak és hugenották ellen, néha a király ellen is, de a bíboros és a spanyol ellen: soha. E megrögzött szokás értelmében a felül mondott 1625 április havának első hétfőjén a polgárok, mivel zívajt hallottak, de sem a sárga-vörös zászlót, sem Richelieu herceg uniformisát nem látták, rohanvást a Szabad Molnár fogadó felé iramodtak.

Ott azután valamennyien szemtől szembe láthatták és megállapíthatták, mi okozta a ribilliót.

Hogy mi? Egy fiatalember... - vessük papírra vázlatos leírását. Ilyen lehetett tizennyolc éves korában Don Quijote - megszokott jelmeze, páncélinge és combvértje nélkül: Don Quijote gyapjúzekében, melynek hajdani kék színe a borvörös és azúrkek leírhatatlan árnyalatává fakult. Arca hosszúkás, barna; pofacsontja kiugró (ravaszság jele); állkapcsának oldalizmai roppantul kidagadnak, és csalhatatlanul jelzik, hogy a fiatalember, ha nem volna is kerek baszk sapka a fején, gascogne-i, no de ráadásul kerek sapkája is van, és rajta - mi tagadás - valami toll; tekintete nyílt és okos; orra horgas, de rajza finom; sihederhez túl nagy, meglett emberhez túl kicsiny. Gyakorlatlan szem utazgató majorosfinak nézhetne volna, ha bőrövén hosszú kard nem fityeg, tulajdon lábszárát verdesve amikor gyalog jár, és paripája borzas szőrét, ha lovagol.

(Alexandre Dumas: A három testőr)

1. Írjátok meg Alexandre Dumas *A három testőr* című regényének recenzióját. (max. 1000 karakter) **6 pont**
2.
 - a. Hogyan folytatódik D'Artagnan története a regény befejezését követően? **1 pont**
 - b. Jelöljétek be a térképen azokat a településeket Franciaországban ahol d'Artagnan szobrát megtalálnátok. **3 pont**

- c. Franciarszági kirándulásotok során keressétek meg Dumas sírját! Hova és kik mellé temették el? Ha ezelőtt húsz évvel kirándultál volna, ugyanitt találtad volna a síremléket? **3 pont**
3. Magyarázzátok el, kik voltak a hugenották, és milyen eseményről van szó a fenti szövegrészletben? **2 pont**
4. *“Harcoltak egymással a földesurak; harcolt a bíborossal a király...”*
 - a. Nevezzétek meg a bíborost és a királyt! **1 pont**
 - b. Említsétek meg a bíborosnak legalább két nagy politikai sikerét! **2 pont**

c. Milyen kapcsolatot találhatunk a bíboros és az előző feladatsorbeli regény korának történései között? **2 pont**

5.

a. Nevezetek meg legalább három történelmi eseményt, amelyről szó esik Dumas írásában. **3 pont**

b. Melyik ország mottója egyben a három testőr jelmondata is? Írjátok le a jelmondatot magyarul és nevezétek meg az országot! **2 pont**

6. A fenti szövegrészlet egy gascon-i ifjú leírását tartalmazza. Tanulmányozzátok a XVII. századi francia és magyar nemesi viseletet, öltözzetek be, készítsetek róla fényképet, lássátok el magyarázattal, majd postázzátok (a nyomtatott fénykép 10X15 cm méretű legyen). **4 pont**

7. Egészítsétek ki a mondatokat **egy** hiányzó szóval. **5 pont**

a. *A három testőr* cselekménye a _____ kezű XIII. Lajos uralkodása alatt játszódik.

b. Indulásakor d'Artagnan egy lovat és egy _____ kap édesapjától.

c. Első találkozásuk eredményeként mindhárom testőr _____ hívja d'Artagnant.

d. A négy barát eldönti, hogy a királytól kapott pénz egy részéből nagy _____ csapnak.

e. Madam Bonacieux _____ cserél egy másik hölgyel Aramis lakásán.

f. A királyné odaajándékozta Buckingham hercegnek a _____.

g. Jutalmul a királyné megengedi d'Artagnannak, hogy _____ a kezét.

h. D'Artagnan a Bíboros emberei előtt a fogadó _____ menekül.

i. D'Artagnan rájön, hogy a Milady valójában Athos halottnak hitt _____.

j. A regény végén Aramis _____ lesz.

8. Rendezzék meg a regény kezdőjelenetét, majd kisfilm formájában töltsék fel (a youtube linkjét) az adatlapokra. (max. 3 perc). **5 pont**

A feladatok megoldásait minden csapat saját adatlapjára kell feltöltse a <http://bod.comunitas.ro> címre. Amennyiben a rendszer ezt valamilyen okból kifolyólag nem engedélyezné, emailben kérjük csatolni a magyaroktatas@magyaroktatas.ro címre.

A kreatív feladatokhoz (**I. feladatsorból a 2 és a 8.c., II. feladatsorból az 5.**) tartozó megoldásokat a következő címre kell postázni: **Fundația Comunitas, 400489 Cluj-Napoca, str. Republicii nr. 60.** (A borítékra kérjük ráírni: BÖD – Országos szintű vetélkedő középiskolások számára valamint a csapat nevét)

FORMAI KÖVETELMÉNYEK¹ BETARTÁSA

10 pont

¹ A megoldások első oldala a feladatlap első, a megjelölt adatokkal kitöltött oldala. Kérjük, a megoldásokat az egyes feladatsorokban megadott szövegrészletek, valamint a feladatok szövege *nélkül*, a megadott sorrendet megőrizve küldjék be (ez utóbbi kérés nem vonatkozik az olyan feladatok megoldásaira, melyeket külön lapra kell elkészíteni). A szövegformázásra vonatkozó követelmények a következők: **betűtípus** Times New Roman, **betűméret** 12 pt, **igazítás** sorkizárt, **behúzás típusa** első sor, **értéke** 1,25 cm.